

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Els qui volen emancipar la dona del treball perquè es dediqui exclusivament a la llar domèstica, a la cura de la família, suposen que aquesta és únicament la seva missió, per a la qual afirmen que té facultats especials que es contrarien i la treuen del que ells anomenen el seu centre.

[...]

La dona és un ésser lliure i intel·ligent, i, com a tal, responsable dels seus actes, igual que l'home; així doncs, si això és així, el que cal és posar-la en condicions de llibertat perquè es desenvolupi segons les seves facultats. Ara bé, si releguem la dona exclusivament a les tasques domèstiques, la sotmetem, com fins ara, a la dependència de l'home i, per tant, li traiem la seva llibertat.

Quin mitjà hi ha per posar la dona en condicions de llibertat? No n'hi ha cap altre que el treball. Se'ns dirà, però, que el treball de la dona és origen de grans immoralitats, provoca la degeneració de la raça i pertorba les relacions entre el capital i el treball, en perjudici dels treballadors, per la concurrència que li fan les dones. A això responem: la causa d'aquests mals no està en el treball de la dona, sinó en el monopoli que exerceix la classe explotadora; transformi's la propietat individual en col·lectiva i es veurà com canvia tot completament.

[...]

Mentrestant creiem que el nostre treball sobre la dona és fer-la entrar en el moviment obrer, a fi que contribueixi a la causa comuna, a l'emancipació del proletariat, perquè així com davant l'explotació no hi ha diferència de sexe, tampoc no n'hi ha d'haver davant la justícia.

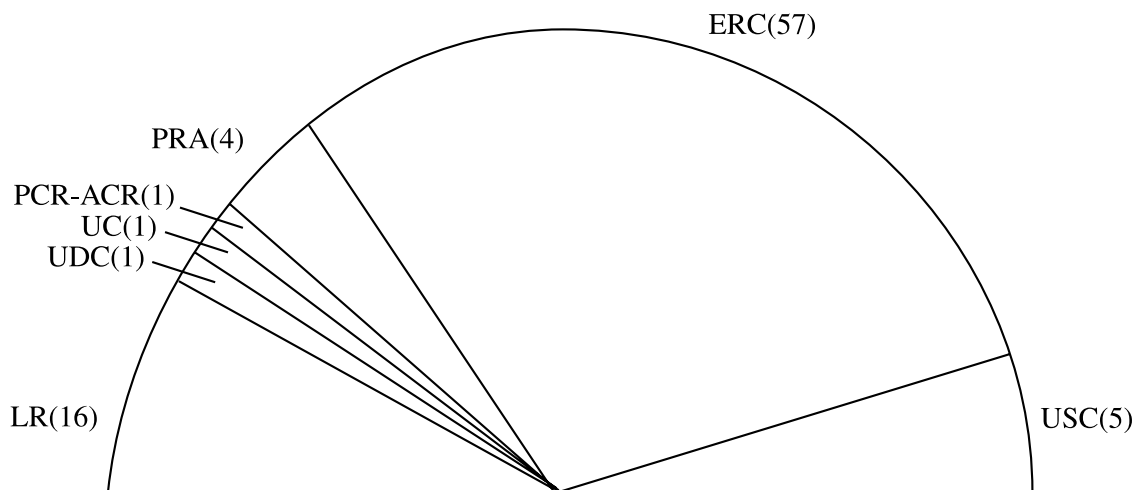
Dictamen del II Congrés de la Federació de la Regió Espanyola de l'AIT,
Saragossa, 1872

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Descriviu les condicions laborals dels treballadors i de les treballadores de la indústria al segle XIX i indiqueu els trets bàsics de l'evolució de la condició femenina a Espanya al llarg d'aquest mateix segle. [1,5 punts]
3. Exposeu breument les ideologies i l'evolució del moviment obrer a Espanya durant el segle XIX. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions.

**RESULTATS DE LES ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA
CELEBRADES EL 20 DE NOVEMBRE DE 1932
(nombre d'escons)**

Partit

LR: Lliga Regionalista
UDC: Unió Democràtica de Catalunya
PCR-ACR: Partit Catalanista Republicà-Acció Catalana Republicana
UC: Unió Catalanista
PRA: Partit Radical Autònom
ERC: Esquerra Republicana de Catalunya
USC: Unió Socialista de Catalunya

1. Descriuiu la informació que proporciona el gràfic i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Descriuiu les característiques dels dos partits més importants (la seva ideologia i la seva base social) i esmenteu-ne els dirigents principals. [1,5 punts]
3. Exposeu breument l'evolució política a Catalunya durant la Segona República (1931-1936). [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu el text següent, en què Marcelino Camacho recorda l'origen de Comissions Obreres, i responeu a les qüestions.

Jo treballava de fresador a la Perkins, una fàbrica de motors dièsel que ara és Motor Ibèrica. Cada cop que s'havia de reivindicar alguna cosa, formàvem una comissió. Al principi, aquestes comissions naixien i morien, eren inestables. Es van iniciar a partir de l'any 1956, però fins al 64, a Madrid, no es fan sòlides i s'estenen. La primera va ser la comissió del metall de Madrid [...]. Aquesta va ser la forma que va prendre el moviment obrer dins del feixisme [...]. Així que, un cop elegits, començàvem a reunir-nos i, després de convocar diverses manifestacions, vam arrencar al sindicat un augment del 20 % [...]. El nostre objectiu era combinar la lluita legal amb l'extralegal [...]. Jo, per exemple, era jurat i enllaç d'empresa.

Marcelino CAMACHO, «En Comisiones Obreras había de todo, además de comunistas»,
a *Historia del Franquismo*, Diario 16, 1985

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Indiqueu a quin sistema polític i ideològic es refereix l'autor quan fa referència a «feixisme» i expliqueu el sentit de la frase «el nostre objectiu era combinar la lluita legal amb l'extralegal». ¿Què eren les Comissions Obreres? [1,5 punts]
3. Exposeu breument l'evolució de l'oposició política i social al franquisme entre 1960 i 1975. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions.

L'OBRA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

HURTADO, V. i d'altres, *Atles d'Història de Catalunya*, 1995 (reelaboració)

1. Descriviu la informació que us proporciona el mapa i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. L'obra de la Mancomunitat s'orienta a la potenciació i la recuperació culturals. Indiqueu les principals realitzacions d'aquesta institució de govern i quines van ser les seves limitacions més importants. [1,5 punts]
3. Exposeu breument els fets polítics i socials més importants del catalanisme polític des de 1902 fins a 1931. [2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Primer principi de coincidència, enrobustit per seguides manifestacions de l'opinió catalana, és l'afirmació que la llei anomenada de les jurisdiccions ha de derogar-se [...].

Dignificar el sufragi corromput, més ben dit, ignorat com a funció lliure dels ciutadans que amb l'emissió dels seu vot trien la representació nacional, és un altre objectiu primordial de la Solidaritat.

[...] Moltes de les funcions d'ensenyança, beneficència i obres públiques han d'ésser confiades a organismes regionals, representatius de la personalitat de les regions, amb possessió de mitjans propis per a exercitar-les. [...] Condició obligada de l'autonomia de les regions i dels municipis és l'atribució, a aquests organismes, de recursos econòmics propis, determinant clarament el que ha d'ésser la hisenda de l'Estat, de la Regió i del Municipi.

[...] Aquests són els principis en què informaran llurs campanyes parlamentàries els senadors i diputats de la Solidaritat Catalana. [...] Fora d'aquests punts de suprema convergència de l'opinió de Catalunya, quedaran partits i agrupacions en absoluta llibertat, per a defensar cadascun, en lluita noble contra tots els altres, la integritat de llur respectiu programa.

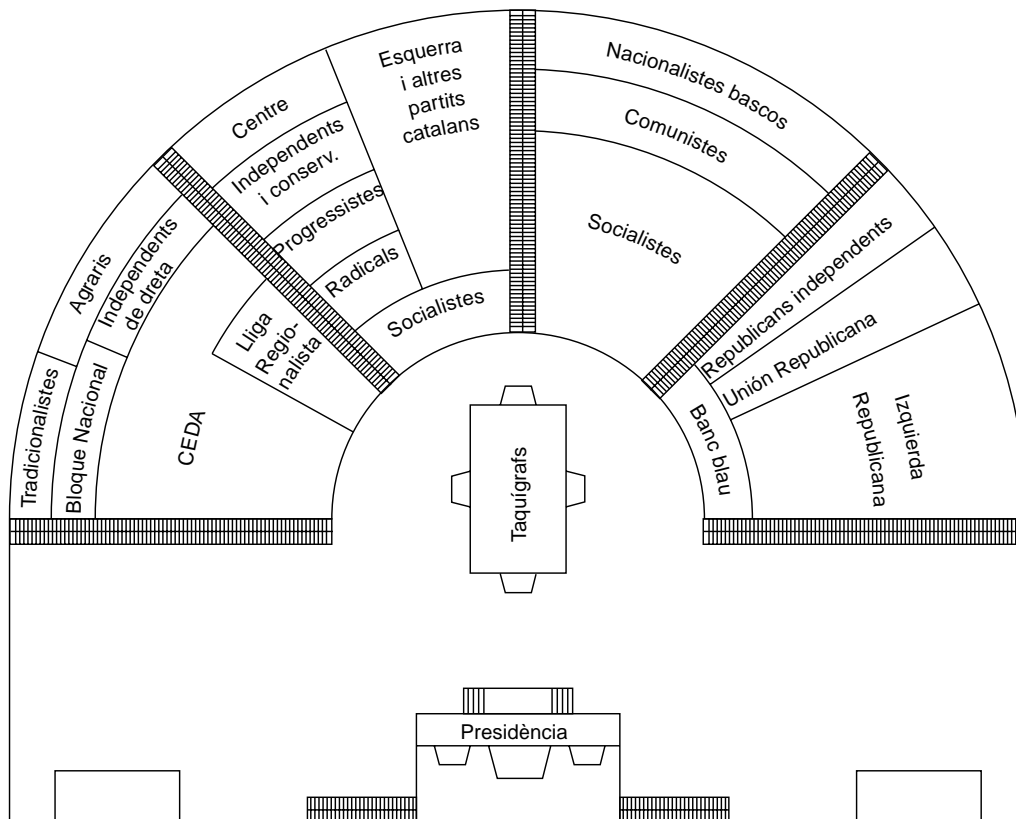
Programa del Tívoli de Solidaritat Catalana
(presentat en un míting al Teatre Tívoli de Barcelona el 14 d'abril de 1907)

1. Identifiquen les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Solidaritat Catalana coincideix en el temps amb la primera de les grans crisis polítiques de la Restauració a començaments del segle xx. Exposeu breument en què va consistir aquesta crisi i la composició, realitzacions i evolució de la Solidaritat Catalana. [2 punts]
3. Esmenteu alguns dels principals partits polítics del catalanisme i del republicanisme a Catalunya en el període 1901-1923 i expliqueu-ne les característiques (ideologia, composició social, líders, etc.). [2 punts]

Exercici 2

Observeu el document i responeu a les qüestions.

DISPOSICIÓ DELS GRUPS PARLAMENTARIS A LES CORTS REPUBLICANES DESPRÉS DE LES ELECCIONS DE FEBRER DE 1936

Manuel TUÑÓN DE LARA (dir.), *Historia de España*. Vol. 12: *Textos y documentos de Historia Moderna y Contemporánea (siglos XVIII-XX)*. Barcelona, 1988.
(Font: José María GIL ROBLES, *No fue posible la paz*. Barcelona, 1968.)

1. Descriviu la informació que us proporciona aquest gràfic i situeu-la en el seu context històric. [1,5 punts]
2. Esmenteu les característiques de dos grups parlamentaris d'aquelles Corts (ideologia, dirigents, opinió davant el moment polític, política d'aliances, etc.). [1 punt]
3. Exposeu breument les etapes en què es divideix la Segona República i alguns dels seus principals esdeveniments històrics. [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu els dos textos següents i responeu a les qüestions.

Text 1

Article 1. La dona té la mateixa capacitat civil que l'home. [...]

Article 2. El matrimoni no és causa modificativa de la capacitat d'obrar de la dona.

Article 3. La llei no concedeix al marit autoritat sobre la muller, ni li atorga la seva representació.

Article 4. Els cònjuges poden exercir professió, ofici, càrrec, comerç o indústria que no els impedeixi el compliment dels deures familiars i sense obligar l'altre cònjuge.

Article 5. Cadascun dels cònjuges podrà, sense llicència de l'altre, adquirir per títol onerós¹ o lucratiu², alienar³ o gravar⁴ els seus béns, comparèixer en judici i, en general, contractar i obligar-se i realitzar tota mena d'actes jurídics.

Barcelona, 19 de juny de 1934

¹ *adquirir per títol onerós*: adquirir comprant (entre altres mitjans possibles d'adquirir).

² *adquirir per títol lucratiu*: adquirir rebent una donació (entre altres mitjans possibles d'adquirir sense pagar).

³ *alienar*: disposar dels propis béns (per exemple, «venent-los», «llogant-los», etc.).

⁴ *gravar*: disposar dels propis béns (per exemple, «hipotecant la casa» si és de propietat).

Text 2

Article 57. El marit ha de protegir la dona i aquesta ha d'obeir el marit.

Article 58. La dona està obligada a seguir el marit on aquest fixi la residència.

Article 59. El marit és l'administrador dels béns de la societat conjugal.

Article 60. El marit és el representant de la seva dona. [...]

Article 62. Són nuls els actes executats per la dona contra allò que es disposa en els articles anteriors, llevat de quan es tracti de coses que per la seva naturalesa estiguin destinades al consum ordinari de la família, cas en el qual les compres fetes per la dona seran vàlides. Les compres de joies, mobles i objectes preciosos, fetes sense llicència del marit, només es convalidaran¹ quan aquest hagi consentit a la seva dona l'ús i el gaudi d'aquests objectes.

Codi civil espanyol de 1968

¹ *convalidar*: ratificar, reconèixer.

1. Indiqueu a què es refereixen en general els dos textos i situeu-los en el seu context històric. [1 punt]
2. Compareu les dues fonts i indiqueu les diferències ideològiques que manifesten. ¿L'època franquista va suposar un avenç o un retrocés respecte a la igualtat jurídica de la dona? Argumenteu la resposta. [2 punts]
3. Resumeix a grans trets les característiques de la ideologia franquista fent una especial referència a la seva concepció de la societat i de la condició femenina. [2 punts]

Exercici 2

Observeu el quadre següent i responeu a les qüestions.

ELS DELICTES ELECTORALS A ESPANYA (1875-1898)

1876	A pesar de la declaració de neutralitat oficial, els liberals acusen el govern de Cánovas de bel·ligerància electoral.
1879	Es denuncien coaccions i violència electoral.
1881	Es comprova la manipulació del cens. El govern aconsegueix la majoria absoluta gràcies a la seva victòria en l'àmbit rural, controlat pels cacics.
1884	Es repeteixen les manipulacions i les inexactituds del cens.
1886	El govern no té cap inconvenient a repetir les pràctiques de frau electoral.
1891	S'estrena la nova llei de sufragi universal. Per primer cop, els resultats de molts col·legis responen a la realitat política i social del país.
1893	Es produeix un augment de l'abstencionisme rural. Els delegats governamentals imposen els candidats electes. Es multipliquen les denúncies per corrupció, frau i compra-venda de vots.
1896	Augmenta de forma espectacular l'abstenció general. El govern manipula el cens, compra vots, controla la composició de les meses electorals i tergiversa l'escrutini final.
1898	Les eleccions se celebren en un ambient molt tens, amb pressions governamentals i greus problemes socials i polítics. Es tornen a repetir els casos de corrupció.

Elaborat a partir de MARTÍNEZ CUADRADO, M.: «Un resumen sobre la honradez y la corrupción en distintas elecciones», a *Los delitos electorales en España*, 1976

1. Identifiqueu les idees principals que conté el quadre i situeu-les en el context històric al qual es refereix. [1 punt]
2. Exposeu les característiques generals del sistema polític de la Restauració i comenteu explícitament la importància de les pràctiques de corrupció electoral que descriu el document. [2 punts]
3. El document situa «greus problemes socials i polítics» l'any 1898. Indiqueu de quins problemes es tracta, les seves causes i les principals conseqüències que se'n van derivar. [2 punts]